

tetrasiklin (E) ve sulfizoksazol (F) ile kombine halde kullanılır. Bu kombinasyondaki dozları daha düşüktür.

FENAZOPİRİDİN HCL KOMBİNASYONLARINI İÇEREN İLAÇLAR

İLACIN ADI	FARMASÖTİK ŞEKLİ	FİRMA	MİKTARI	FIATI	TARİHİ
URISEPTİN	48 KAB.	48	A) 50 MG	4350	17/12/90
			B) 50 MG		
AZOSİLİN	12 TAB.	33	A) 50 MG	13000	13/03/91
			C) 500 MG		
AZOSİLİN	30 TAB.	33	A) 50 MG	30000	13/03/91
			C) 500 MG		
AZOTETRALET	24 KAB.	33	A) 50 MG	3862	05/05/89
			D) 250 MG		
			E) 250 MG		
AZO-GANTRİSİN	60 TAB.	60	A) 50 MG	34600	22/02/91
			F) 500 MG		

5. Nitroksolin

Bu maddenin Gram (-) bakterilere ve Candida albicans'a etkili olduğuna dair pek fazla sayıda olmıyan yayınlar vardır. Bu maddenin müstahzarları, günümüzde, Türkiye'de bulunmamaktadır.

TUBERKÜLOZ İLAÇLARI

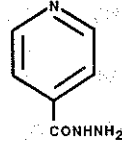
Tuberküloz tedavisi, rezistans gelişimini engellemek için, genellikle, birçok etken madde kullanmak suretiyle yapılır. Günümüzde, "zengin" ülkelerde, çoğunlukla 3 hatta 4 etken madde bir arada kullanılır ve tedaviye 3-4 ay devam edilir. 2 etken madde, izoniazit ve rifampisin temel ilaçlardır, buna bazan etambutol, bazan pirazinamit, bazan da ikisi beraber katılır. Bakteri popülasyonu iyice azalınca rifampisin ve izoniazit ile devam edilir. Böylece toplam tedavi süresi genellikle 9 aydır. Bu maddelerin hepsi sabahları kahvaltıdan önce alınır.

1. Isoniazit

Isoniazit genellikle, diğer tuberküloz ilaçlarıyla birlikte kullanılır. Bu ilaç kullanıldığında transaminaz miktarında geçici bir artma olur ve özellikle rifampisin ile birlikte kullanılması veya önceden karaciğer bozukluğu bulunması halinde gerçek bir hepatotoksisite görülür. Hipersensibilite reaksiyonları da mevcuttur. Uzun vadede, organizmada izoniazit konsantrasyonunun böbrek yetmezliği nedeniyle veya izoniazit'in yavaş asetillenmesine bağlı olarak artması halinde nörolojik belirtiler görülebilir. Periferik nevrit, nevrozite, céphalée, ender

olarak halüsinasyon ve konvülsiyon. Periferik nevrit'i önlemek veya tedavi etmek için pridoksin etkilidir.

İzoniazit'in günlük dozu 5 mg/kg hesaplanmak üzere 300 mg'dır. Böbrek yetersizliğinde 200 mg'a inilmelidir. Çocuklar için günlük doz 10 mg/kg'dır.

Isoniazid

İzoniazit alkol ile etkileşir : Kombinasyon hiperpireksia, tremor ve ölüm oluşturabilir.

İzoniazit karbamazepin ile etkileşir : İzoniazit, karbamazepinin plazma seviyelerini yükseltir ve toksisitesini artırır. Kombinasyon verildiğinde karbamazepinin plazma seviyelerinin takip edilmesi ve dozun buna göre ayarlanması gerekir.

İzoniazit karbamazepin ile etkileşir : Karbamazepin kullanan bir hastaya izoniazit verilmesi karbamazepin serum seviyelerinin hızla kullanılmasına ve karbamazepin toksisitesinin tipik istenmeyen, ters etkilerinin oluşmasına neden olur. Etkileşim ilk haftası içinde izoniazitin neden olduğu hepatoksisitede görülür. (Tek vaka sonucu)

İzoniazit peynir ile etkileşir : Peynir yendiğinde göz kanlanması, yüzde ellerde ve kollarda kızarma ve ardından kalp çarpıntısı ve frontal baş ağrısı görülür. (Tek vaka sonucu)

İzoniazit diazepam ile etkileşir : Diazepamın klerensi azalır. Diazepam dozunun azaltılması gerekebilir.

İzoniazit besinlerle etkileşir : Kırmızı şarap, permasan peyniri ve izoniazit kombinasyonu ile monoamin oksidaz tipi reaksiyonun olduğu rapor edilmiştir (Tek vaka sonucu)

İzoniazit ketokonazol ile etkileşir : Ketokonazolün terapötik etkisini ve plazma seviyelerini azaltır.

İzoniazit P.A.S. ile etkileşir : İzoniazitin serum yarı ömrü artar. Daha düşük izoniazit dozlarına ihtiyaç duyulabilir.

İzoniazit fenitoin ile etkileşir : Fenitoin plazma seviyeleri yükselir ve artar.

İzoniazit rifampisin ile etkileşir : İzoniazit ve rifampisinle tedavi olan 6 hastada ani hepatit görülmüştür.

İzoniazit fenitoin ile etkileşir : Antiepileptik tedaviye izoniazit eklendiğinde istenmeyen ters etkiler oluşur. (Tek vaka sonucu)

İzoniazit Vitamin D ile etkileşir : İzoniazidin rifampisinle kombine halde kullanımı, metabolik kemik hastalıkları oluşturabilecek derecede vitamin D seviyelerinin azalmasına neden olur.

İzoniazit teofilin ile etkileşir : İzoniazit alındığında, teofilin dozunun % 20-25 oranında arttırılması gerekebilir.

İZONIAZİT İÇEREN İLAÇLAR

İLACIN ADI	FARMASÖTİK ŞEKLİ	FİRMA	MİKTARI	FİYATI	TARİHİ
İ.N.H.	100 TAB.	113	100 MG	3650	12/12/90
İ.N.H.	500 TAB.	113	100 MG	8200	30/10/90
İ.N.H.	1000 TAB.	113	100 MG	16350	30/10/90
İ.N.H.	50 TAB.	113	300 MG	5300	12/12/90
İ.N.H.	500 TAB.	113	300 MG	23000	30/10/90
ISOZİDE	50 TAB.	46	300 MG	1050	30/10/90
ISOZİDE	1000 TAB.	46	300 MG	14550	30/10/90
NIKOTİNAL	100 TAB.	5	100 MG	300	22/09/89
NYDRAZİD	100 TAB.	66	100 MG	6500	13/03/91
TUBRAZİT	50 TAB.	41	300 MG	800	23/02/88
TUBRAZİT	500 TAB.	41	300 MG	31200	12/03/91

İzoniazit vücutta piridoksin kullanımını azaltır ve idrarla it-rahını arttırır. Piridoksin yetersizliğini kaldırmak için ağızdan 50-100 mg piridoksin verilmesi tavsiye edilir. Bu nedenle izoniazid + piridoksin (B₆ Vit.) müstahzarlar da üretilmektedir.

İZONAZİT (A) + B₆ VİT. (B) İÇEREN İLAÇLAR

İLACIN ADI	FARMASÖTİK ŞEKLİ	FİRMA	MİKTARI	FİYATI	TARİHİ
ISOVİT	100 TAB.	21	A) 100 MG B) 25 MG	8500	19/02/91
NYDRAZİD-B ₆	100 TAB.	66	A) 100 MG B) 10 MG	5500	13/03/91

2. Rifampisin

Rifampisin, tuberküloz tedavisinde kullanılan majör anti-biyotiktir. Rezistans, diğer antibiyotiklere olandan çok daha yavaş meydana gelir. Fakat, rifampisin tek başına kullanılamamaktadır.

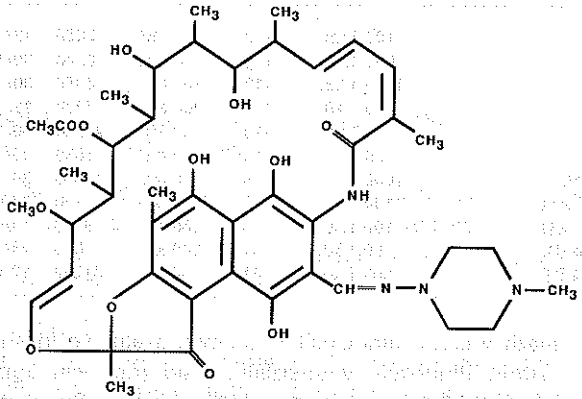
Rifampisin, bazan transaminazların artışını provoke eder. Bundan dolayı tedavinin durdurulması gerekmez. Özellikle izoniazid'le birlikte kullanıldığında ciddi karaciğer hasarı söz konusu olabilir. Bu risk, zaten karaciğer bozukluğu olanlarda ve alkoliklerde daha yüksektir.

İlaç aralarla veya gayri muntazam bir biçimde alınıyorsa hipersansibilite semptomları görülebilir: Trombopeni, akut

böbrek yetmezliği, miyalji, ateş, uyuşukluk keyifsizlik. Rifampisin idrarı kırmızıya boyar.

Rifampisin ilaçların biyotransformasyonunda rol oynayan enzimleri inhibe eder. Bu özellik, çoğu defa, birlikte alınan oral antikoagülanlar ve özellikle hormonal kontraseptiflerin etkisinin azalması sonucunu getirir.

Rifampisinin günlük dozu, bir defada almak üzere 600 mg dir. 50 kg ın altındaki insanlar için 450 mg yeterlidir. Çocuklarda günlük doz 10-20 mg/kg dır.

Rifampin

RİFAMPİSİN İÇEREN İLAÇLAR

İLACIN ADI	FARMASÖTİK ŞEKLİ	FİRMA	MİKTARI	FİYATI	TARİHİ
RİASİN	16 KAP.	89	300 MG	22700	22/09/89
RİASİN	50 KAP.	89	300 MG	16428	01/12/88
RİASİN	500 KAP.	89	300 MG	151000	22/09/89
RİASİN	1 AMP.	89	250 MG	4300	13/11/90
RİF	50 KAP.	41	300 MG	11828	08/01/88
RİF	1 AMP.	113	125 MG	3500	12/12/90
RİF	1 AMP.	113	250 MG	5500	12/03/91
RİFADİN	16 KAP.	65	150 MG	10300	12/03/91
RİFADİN	16 KAP.	65	300 MG	20300	12/03/91
RİFADİN	500 KAP.	65	300 MG	437000	12/03/91
RİFADİN	80 CC SÜSP.	65	100MG/5ML	10000	12/03/91
RİFAMPİN	16 KAP.	101	150 MG	9000	14/03/91
RİFAMPİN	16 KAP.	101	300 MG	17500	13/03/91
RİFAMPİN	500 KAP.	101	300 MG	225000	13/03/91
RİFCAP	16 KAP.	113	150 MG	6300	12/12/90
RİFCAP	16 KAP.	113	300 MG	20500	12/12/90
RİFCAP	500 KAP.	113	300 MG	318950	24/12/90
RİFCAP	80 CC SÜSP.	113	100MG/5ML	8500	12/12/90
RİFEX	16 KAP.	10	150 MG	4984	05/05/89
RİFEX	500 KAP.	10	150 MG	124000	16/02/90
RİFEX	16 KAP.	10	300 MG	24000	01/03/91
RİFEX	500 KAP.	10	300 MG	199000	19/10/90
RİFEX	80 CC SÜSP.	10	100MG/5ML	12000	01/03/91
RİSİMA	16 KAP.	65	300 MG	13500	16/02/90
RİSİMA	500 KAP.	65	300 MG	227000	16/02/90

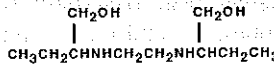
3. Etambutol

Etambutol, tuberküloz tedavisinde kullanılan üçüncü ilaçtır ve izoniyazit-rifampisin kombinasyonu ile yapılan tedavinin sonuna doğru, izoniyazit veya rifampisine rezistans oluşması ihtimaline karşı ve bunu önlemek için kullanılır.

İstenmeyen en önemli etkisi görme bozukluğu yaratmasıdır. Optik sinirin santral lifleri etkilenir ve görme bulanıklaşır, görme keskinliği azalır, santral skotom olur ve genellikle yeşili bazan da kırmızıyı görme yeteneği kaybolur. Bazan da optik sinirin periferik lifleri etkilenir, periferik görme alanı daralır, fakat görme keskinliği azalmaz. İlacın kesilmesi veya dozunun azaltılması ile bu semptomlar yavaş yavaş kaybolur. Etambutolle tedaviye başlamadan göz muayenesi yapılmalı ve her ay tekrarlanmalıdır. Etambutol hiperürisemiye provoke eder.

Günlük doz, tedavinin başında 25 mg/kg dır. 2 ay sonra optik toksisite riskinden dolayı 15 mg/kg'a inilir.

Etambutol alüminyum hidroksit ile etkileşir : Etambutolun absorpsiyonu gecikir ve azalır.

Ethambutol

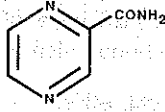
ETAMBUTOL DİKLORHİDRAT İÇEREN İLAÇLAR

İLACIN ADI	FARMASÖTİK ŞEKLİ	FİRMA	MİKTARI	FİYATI	TARİHİ
DİMBUTOL	50 TAB.	58	500 MG	13500	14/12/90
EMBUTOL	50 TAB.	61	500 MG	15000	14/12/90
EMBUTOL	500 TAB.	61	500 MG	30900	14/12/90
ETHAMBUTOL	25 TAB.	9	500 MG	7850	26/03/91
MİAMBUTOL	500 TAB.	113	500 MG	55000	24/12/90
MİAMBUTOL	50 TAB.	113	500 MG	8000	12/12/90
TAMBUTOL	50 TAB.	10	500 MG	13000	01/03/91
TAMBUTOL	500 TAB.	10	500 MG	41750	01/03/91
YURBUTOL	50 TAB.	199	500 MG	7800	13/11/90

4. Pirazinamit

Pirazinamit, izoniyazit kadar olmamakla beraber oldukça güçlü tuberkülisit bir ilaçtır. Bazan mide-barsak bozuklukları ve kusmaya neden olur. Hepatotoksisite insidansı her gün yerine, izoniyazit ve rifampisin ile birlikte haftada 3 kez verilmesiyle azaltılmıştır. Böbreklerde ürik asidin tubüler salgılanmasını engelliyerek hiperürisemi yapar ve bazan gut hastalığının klinik belirtilerinin ortaya çıkmasına neden olur. Semp-

tomatik hiper ürisemi ve ağır böbrek veya karaciğer yetmezliğinde kontrendikedir. Dozu günde 15-30 mg/kg dir.

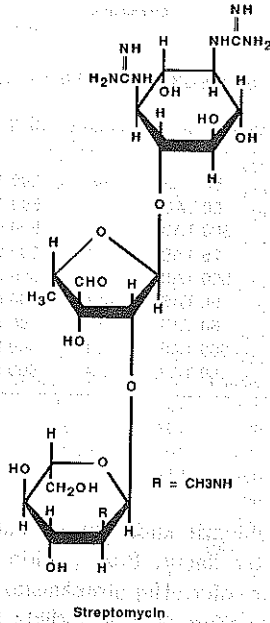
Pyrazinamide

PIRAZINAMİT İÇEREN İLAÇLAR

İLACIN ADI	FARMASÖTİK ŞEKLİ	FİRMA	MİKTARI	FİYATI	TARİHİ
FARMIZINA	50 TAB.	21	500 MG	4000	16/02/90

5. Streptomisin

Invitro olarak mikobakteriler üzerinde düşük konsantrasyonlarda bakteriyostatik, yüksek konsantrasyonlarda bakterisit etki yapar. Klinikte kullanılan dozlarda bakteriyostatiktir. Bakteriye tamamen yok etmesi söz konusu değildir. Vücuttaki odaklarda yerleşmiş olan bakterileri baskı altında tutar. Vücudun doğal savunma mekanizmaları daha etkili olur.

Tuberküloz tedavisinde günde 1 g. I.M olarak kullanılır. Bu tedaviye 2-3 ay devam edilir, sonra azaltılır.

Streptomisin etakrinik asit, furasemit ile etkileşir : Streptomisin, diüretiklerle beraber böbrek yetmezliğinde kullanıldığında ototoksisite artar.

Streptomisin metisilin ile etkileşir : Kombinasyon verildiğinde ciddi toksik etkiler oluşabilir.

Streptomisin pankuronyum bromid ile etkileşir : Streptomisin verilen hastaya pankuronyum verildiğinde uzun süren solunum depresyonu görülür. (iki vaka sonucu)

Streptomisin vankomisin ile etkileşir : Bu iki antibiyotik enterococcal endocardit'in tedavisinde sinerjik etki gösterir.

STREPTOMİSİN SULFAT İÇEREN İLAÇLAR

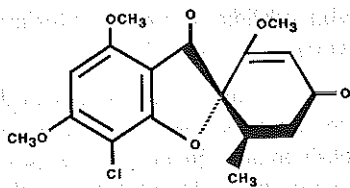
İLACIN ADI	FARMASÖTİK ŞEKLİ	FİRMA	MİKTARI	FIATI	TARİHİ
STREPTOMYCİN SULFATE	1 FLK.	91	1 GR	3000	27/02/91
STREPTOMYCİN SULFATE	100 FLK.	91	1 GR	130050	27/02/91
STREPTOMYCİN	1 FLK.	1	1 GR	1800	28/09/89
STREPTOMYCİN	1 FLK.	57	1 GR	2300	06/11/90
STREPTOMYCİN	1 FLK.	41	1 GR	3500	12/03/91
STREP-DEVA	1 FLK.	21	1 GR	4800	19/02/91
STREP-DEVA	1 FLK.	21	500 MG	4000	19/02/91

ANTİFUNGAL İLAÇLAR

Mantarlara ve mayalara etkili olan ilaçlardır. Bir kısmı lokal bir kısmı sistemik olarak kullanılır. Bu bahiste sadece sistemik olarak kullanılanlardan söz edilecektir. Bunların da sayısı fazla değildir.

1. Griseofulvin

Griseofulvin dermatofitlere (epidermofiton, mikrosporon, trikofiton) etkilidir. Bu enfeksiyonlara deride, saçlarda ve/veya tırnaklarda rastlanmaktadır. Griseofulvin ağızdan verilir. Bu ilacın absorpsiyonu yemeklerle özellikle yağlı yemeklerle birlikte alındığında daha yüksektir. Tedavi uzun sürer: Deri enfeksiyonlarında 6-8 hafta, saçlardaki ve tırnaklardaki enfeksiyonlarda 3-6 ay.

Griseofulvin